

Fylkesmannen i Oslo og Viken

fmovpost@fylkesmannen.no

Oslo, 28.03.2019

Innspill til verneplanarbeidet – Trollvann, undersøkelsesområdet for verneforslag bør utvides

Vi viser til forslag om vern av skogen ved Trollvann og i Grefsenåsen i Lillomarka. Lillomarkas Venner er svært positive til at det er foreslått vern etter markaloven §11 i dette området og at verneplanarbeidet påbegynnes så fort.

Målet med vern av dette området er definert til å bevare de naturopplevelsesverdier som gjør at området har særskilte kvaliteter for friluftslivet. Med bakgrunn i denne definisjonen mener vi at det er valgt en unaturlig og svært uheldig avgrensning av planområdet, både mot Grefsenkleiva i sør og ved Trollvann i nordvest (begge områder markert gult i vedlagte kart). Områdene som åpenbart ikke er inkludert i verneplanen brukes i dag minst like intensivt til friluftsliv som resten av området som er omfattet av verneforslaget.

Hele eventyrskogen i sørenden av planområdet har et variert nettverk av stier, verdifulle naturverdier og et viktig kulturminne (Haralds hytte) med en spesiell fjellformasjon (markert rødt i vedlagte kart). Alle disse aspektene gir hele dette skogsområdet en høy kvalitet for friluftslivet og grensen som er foreslått gjenspeiles ikke i verken naturkvaliteter eller bruken av området. I tillegg ligger hele denne søndre delen av verneområdet veldig nærme bebyggelsen og er dermed et lett tilgjengelig nærskogsområde for en stor del av Oslos befolkning. Haralds hytte og fjellformasjonen i seg selv er et besøksmål for skoler, barnehager, guidede turer og enkeltbesøk. Kartet i figur 1 i

kartleggingsrapporten skal vise de mest brukte stiene i området. I realiteten mangler det en hel rekke stier som er like mye brukt og like viktige som de få stiene som er tatt med i kartet. Haralds hytte og den helt unike fjellformasjonen er heller ikke tegnet inn. Det fører tre små stier fram til Haralds hytte, den viktigste ligger under det overhengende fjellet som igjen ligger skjult i den gamle eventyrpregede granskogen. Forsvinner denne skogen som følge av en utvidelse av alpinanlegget inntil den foreslåtte vernegrensen, blir også historien om uteliggerne i etterkrigstiden viske bort. Haralds hytte er den siste av sitt slag, den er nylig renovert og fremstår som et lite museum. Denne plassen var så godt gjemt at den ikke ble funnet og brent - i motsetning til utallige andre uteliggerhytter - på midten av 1960-tallet.

Vi mener derfor at skogsområdene merket gult bør inkluderes i verneplanarbeidet for å hindre at de store verdiene som ligger i dette området ikke reduseres ytterligere gjennom en utvidelse av alpinanlegget.

Vi registrerer at det er foreslått et lite skogsareal i nordenden av verneområdet som skal erstatte den delen i sørenden som er blitt skilt ut. Erstatningsområdet er en like naturlig del av verneområdet, med gammel skog og en blåsti og bør derfor inkluderes i verneplanen. Men dette området kan på ingen måte erstatte tapet av området som er skilt ut i sørenden.

En like unaturlig avgrensning av verneområdet er valgt ved Trollvann som har blitt delt i midten. Trollvann er et av få badevann i Lillomarka som ligger nærme bebyggelsen. De fleste andre vann i denne delen av Osloomarka har restriksjoner pga hensyn til drikkevannskilden og kan ikke brukes i barmarksesongen. Derfor er Trollvann en svært [viktig badeplass for en stor del av Oslos befolkning](#). Badeplassen ligger utenfor verneområdet og er dermed ikke varig sikret for friluftslivet. Bildene i figur

4 og 17 i kartleggingsrapporten viser nettopp dette området i nordenden av Trollvann som ikke er inkludert i planen.

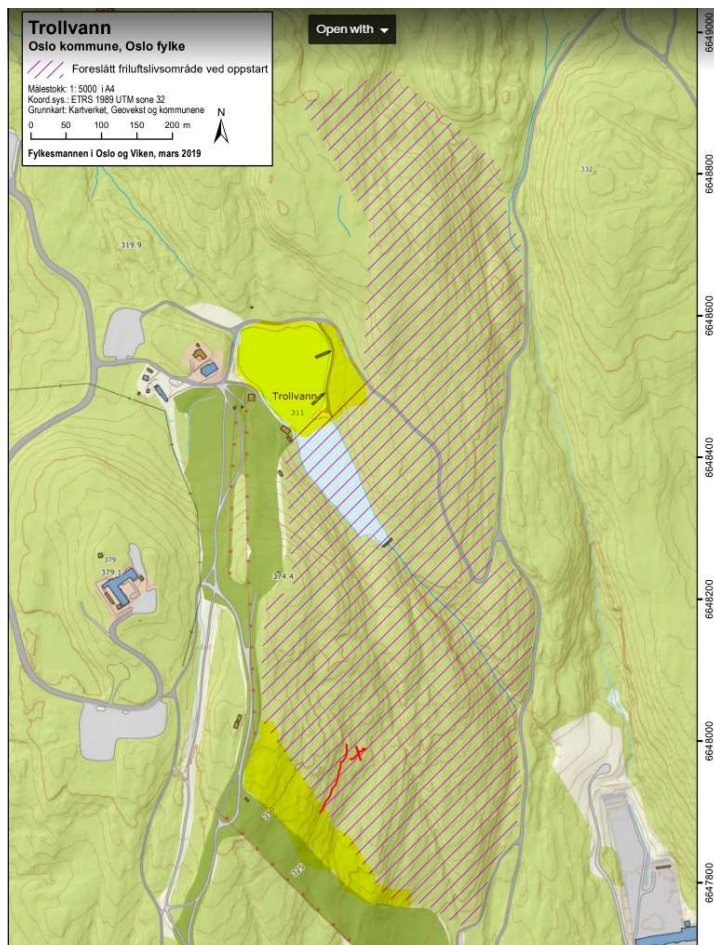
Trollvann brukes som eneste vannkilde til snøproduksjonen i alpinanlegget og tappes ofte så lavt ned at det tar mange måneder på våren og forsommeren for å fylles opp igjen. I denne tiden fremstår hele området som lite innbydende til friluftsliv. Lav vannstand og avrenning fra kleiva forringer også vannkvaliteten og reduserer mulighetene for å bruke vannet til bading og fising. Vi stiller derfor spørsmål ved hvordan vern av halve Trollvannet kan hindre at naturopplevelsesverdier forringes gjennom nedtapping som skjer i den delen av vannet som ikke er vernet.

Konklusjon:

Lillomarkas Venner ser med glede at området ved Trollvann er foreslått vernet med friluftsliv og naturopplevelsesverdier som hovedformål. Men vi stiller spørsmålstegn ved den unaturlige og svært uheldige avgrensingen som er valgt i sør mot Grefsenkleiva og ved Trollvann. Hele området har en stor variasjon av stier, turveier, badeplasser, naturverdier og kulturminner. De områdene som er skilt ut har like stor verdi for friluftsliv og naturopplevelser som resten av området og bør derfor inkluderes i verneplanarbeidet.

Siden Trollvannområdet ligger i Lillomarka ber Lillomarkas Venner om å bli satt på varslingslisten

Vi vedlegger illustrasjoner av de 2 områdene som bør inkluderes i verneplanarbeidet (markert gult). Kulturminnet Haralds hytte og den spesielle fjellformasjonen er tegnet inn med hhv. rødt kryss og rødt strek.

På vegne av Lillomarkas Venner,

Ulrike Jüse (styremedlem) og Håvard Pedersen (styremedlem)